

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Jany Mračkové Vildumetzové, Adama Kalouse a Milana Ferance
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském,
o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský
zákon), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 400)**

Vláda na své schůzi dne 11. března 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **neutrální stanovisko**, přičemž upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které doporučuje při dalším projednávání tohoto návrhu zohlednit.

1. Předložený návrh zákona se týká autorskoprávního institutu „sdělování díla veřejnosti“, který je nutno vykládat v souladu s mezinárodním právem a s právem Evropské unie. Právo sdělovat dílo veřejnosti patří mezi majetková práva autora. Podle ustáleného výkladu je veřejnosti dílo sdělováno vždy, jedná-li se o sdělování všem mimo okruh rodiny a přátel sdělovatele. Je-li tedy dílo sdělováno veřejnosti, jde o výkon majetkového autorského práva vždy, a to bez ohledu na to, zda takové sdělování má či nemá pro uživatele hospodářský význam.
2. Vláda upozorňuje, že argumentace navrhovatelů judikaturou Soudního dvora Evropské unie ve věci italské zubní ordinace (C-135/10) „Del Corso“ opomíjí skutečnost, že tento judikát byl pozdější judikaturou Soudního dvora Evropské unie překonán. Výklad pojmu „sdělování veřejnosti“ je nutno vykládat nejen podle tohoto jediného rozsudku, který se, jak sám Soudní dvůr Evropské unie zdůraznil, týkal jedné konkrétní zubní ordinace a konkrétních skutkových okolností, ale v kontextu veškeré relevantní judikatury Soudního dvora Evropské unie (především pak rozsudků C-306/05, C-403/08 a C-429/08 a C-117/15). Z hlediska mezinárodního i unijního práva kritérium hospodářského významu sdělování není a nemůže být pro určení toho, zda o „sdělování veřejnosti“ jde nebo nejde, žádným způsobem významné a sledování zisku jako cíle tedy není podmínkou nezbytnou pro existenci sdělování veřejnosti. Sdělování díla veřejnosti, byť by bylo poskytováním doplňkové služby, může mít příznivý vliv na postavení a přitažlivost zařízení a poskytuje mu tím konkurenční výhodu. Kritérium přímého nebo nepřímého

hospodářského prospěchu (výdělečnosti) sdělování veřejnosti může být relevantní pouze pro určení výše odměny. Možnost zohlednění míry hospodářského významu je řešitelná při uzavírání licenčních smluv, otázkou pouze je, jak vysoká odměna se má v těchto případech platit nositelům práv, což však musí zohlednit kolektivní správci ve svých sazebnících.

3. K tvrzení navrhovatelů, že navrhovaná právní úprava je v souladu s předpisy Evropské unie, např. se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, která v bodě 27 odůvodnění stanoví, že „pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu této směrnice“, vláda uvádí, že tato úprava byla do právního řádu České republiky transponována ustanovením § 18 odst. 3 autorského zákona, které stanoví, že „sdělováním díla veřejnosti není pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování“. Poskytnutím pouhého fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování se ve světle unijní a české právní úpravy rozumí zajištění technického (dálkového) přenosu tohoto zpřístupnění. Tento přístup je zajištěn zejména provozovateli komunikačních sítí a zařízení využívaných pro fungování těchto sítí nebo zařízení zapojených do této sítě, kteří nenesou odpovědnost za obsahovou stránku přenášených informací. Provozováním zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího sdělování díla veřejnosti tedy není provozování rozhlasového či televizního vysílání ve smyslu ustanovení § 23 autorského zákona a nelze ho s výkonem tohoto práva zaměňovat. Výkonem tohoto práva je již samotné umožnění jiným osobám vnímání rozhlasového nebo televizního vysílání v objektivně vnímatelné podobě a zpřístupňování díla veřejnosti tu nastává již samotným umístěním rozhlasového nebo televizního přijímače do provozovny bez ohledu na skutečnost, zda k samotnému spuštění přijímače vůbec dojde, přičemž je nerozhodné, zda spuštění bude uskutečněno přímo osobou provozovatele nebo osobou jinou.
4. Vláda nemůže souhlasit ani s tvrzením navrhovatelů, kteří hrazení autorských odměn za užití děl provozováním rozhlasového a televizního vysílání označují za „bezdůvodnou platbu“. Jde o úhradu odměny autorům z důvodu „sdělování jejich děl veřejnosti“ provozováním rozhlasového a televizního vysílání. Tuto odměnu nelze zaměňovat za odměnu za jiný způsob užití autorského díla nebo za rozhlasové a televizní poplatky sloužící k financování veřejné služby Českého rozhlasu a České televize.
5. Vláda dále upozorňuje, že navrženou změnu ustanovení § 23 autorského zákona nelze podle jejího názoru podepřít výjimkami uvedenými v čl. 5 odst. 3 směrnice 2001/29/ES.

6. Podle názoru vlády též nelze bez bližšího rozboru předpokládat, že navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, jak to činí předkladatelé. S ohledem na shora uvedený možný rozpor s právem Evropské unie je zejména třeba počítat s rizikem vzniku nákladů na státní rozpočet v podobě sankcí od Evropské komise v důsledku řízení o nesplnění povinnosti, dopad na státní rozpočet by patrně přinesly také možné požadavky na náhradu škody ze strany nositelů práv vůči státu, který nezajistil ochranu jejich práv v souladu s mezinárodními závazky.